

BÀI TẬP CHƯƠNG VẬN TẢI ĐƯỜNG BIỂN

Nguyên đơn là một doanh nghiệp miền Trung Việt Nam, bị đơn là một công ty Ấn Độ.

Ngày 6/11/2005, nguyên đơn và bị đơn đã ký hợp đồng số CF-5/2005 theo đó bị đơn bán cho nguyên đơn 5000 MT \pm 4% bột mỳ Ấn Độ với giá 272 USD/MT CFR cảng thành phố Hồ Chí Minh. Kiểm tra phẩm chất và số lượng do SGS Ấn Độ tiến hành tại cảng bốc hàng là quyết định. Bị đơn (người xuất khẩu) phải thuê tàu dưới 20 tuổi, nếu thuê tàu từ 15 đến 20 tuổi thì bị đơn phải trả cho nguyên đơn 2000 USD phụ phí tàu già.

Thực hiện hợp đồng, bị đơn đã thuê tàu, bốc 5200 MT bột mỳ lên tàu và lấy vận đơn hoàn hảo.

Khi giao hàng tại cảng thành phố Hồ Chí Minh, tàu đã ký biên bản hàng đổ vỡ hư hỏng do tàu gây ra (COR) ngày 20/1/2006 xác nhận 8929 bao bột mỳ bị ướt, cứng, rách vỡ...

Sau khi dỡ hàng xong, ngày 24/12/2006, nguyên đơn đã mời Vinacontrol thành phố Hồ Chí Minh làm giám định tổn thất số hàng ghi trong COR. Vinacontrol cấp biên bản giám định tổn thất số 160-G3 đề ngày 12/2/2006, trong đó kết luận có 222 MT bị tổn thất, tổn thất xảy ra trên tàu trước khi dỡ hàng do nước ngọt gây ra.

Tiếp đó, ngày 14/2/2006, nguyên đơn lại mời Vinacontrol thành phố Hồ Chí Minh đến làm giám định bột mỳ đang để trong kho của nguyên đơn. Vinacontrol đã cấp biên bản giám định số 160A-G3, trong đó kết luận 57,4 MT bột mỳ bị cứng, vón cục trước khi bốc xếp xuống hầm tàu tại cảng bốc hàng.

Nguyên đơn còn nêu là bị đơn đã thuê tàu 23 tuổi để chở hàng do đó góp phần làm tăng mức độ thiệt hại cho nguyên đơn.

Nguyên đơn đã tiến hành khiếu nại ngay bị đơn và hãng tàu đòi bồi thường thiệt hại. Qua nhiều lần thương lượng, nhưng không được bị đơn cũng như hãng tàu bồi thường, nguyên đơn đã khởi kiện tới Trung tâm trọng tài quốc tế Việt Nam đòi bị đơn phải trả số tiền thiệt hại là 84.767,39 USD.

Trong văn bản tự bảo vệ đề ngày 25/11/2006, bị đơn đã trình bày như sau:

Bị đơn đã thực hiện đầy đủ nghĩa vụ hợp đồng, hàng hóa lúc bốc lên tàu có phẩm chất đúng như quy định của hợp đồng, điều này được xác nhận bằng Giấy chứng nhận phẩm chất số 2364/05/2005 do SGS India Limited cấp ngày 24/12/2005, tình trạng bên ngoài của hàng hóa tốt nên tàu đã cấp vận đơn hoàn hảo.

Biên bản giám định của Vinacontrol số 160-G3 ngày 12/2/2006 nêu hàng bị tổn thất ở trên tàu trước khi dỡ hàng do nước ngọt gây ra. Vì thế người bán (bị đơn) không chịu trách nhiệm mà trách nhiệm bồi thường phải thuộc về người chuyên chở.

Về biên bản giám định của Vinacontrol số 160A-G3, bị đơn cho rằng việc giám định được tiến hành sau 2 tuần kể từ ngày dỡ hàng xong, trong thời gian đó, hàng hóa thuộc sự chăm sóc và quản lý của nguyên đơn, chứ không phải của bị đơn, cho nên không có bằng chứng để chứng minh rằng tổn thất xảy ra trước khi bốc hàng lên tàu.

Mặt khác, bị đơn còn lập luận rằng giấy chứng nhận phẩm chất do SGS India cấp có giá trị cuối cùng nên nó ràng buộc trách nhiệm cả hai bên và là văn bản có giá trị quyết định cho việc giải quyết vấn đề phẩm chất hàng hóa. Về tuổi tàu: bị đơn cho rằng không có đủ bằng chứng để xác định là độ tuổi của tàu là nguyên nhân gây nên tổn thất cho hàng hóa. Tuổi tàu chỉ có ảnh hưởng tới việc mua bảo hiểm mà thôi.

Nếu là trọng tài viên Trung tâm trọng tài quốc tế Việt Nam, anh/chị có yêu cầu bị đơn bồi thường cho nguyên đơn không? Tại sao?

*Hoàng Thị Đoan Trang- Bộ môn Vận tải và Bảo hiểm- Khoa Kinh tế và
Kinh doanh quốc tế*

Quyết định của trọng tài:

- Về tổn thất theo biên bản giám định của Vinacontrol số 160-G3 cấp ngày 12-2-2006

Đây là tổn thất của 8919 bao bột mỳ đã được ghi trong biên bản hàng đổ vỡ hư hỏng-COR. Khi nhận hàng tại cảng bốc hàng, vận đơn được cấp là vận đơn hoàn hảo, lúc giao hàng cho người nhận tại cảng dỡ hàng, tàu (Ship's officer) đã ký COR xác nhận 8919 bao bột mỳ bị ướt, ẩm, rách vỡ... Do vậy, tổn thất 222MT bột mỳ theo biên bản giám định này không thuộc trách nhiệm của người bán. Từ đó, nguyên đơn đòi bị đơn bồi thường thiệt hại về tổn thất này là không có cơ sở và không hợp lý.

- Về số hàng kém phẩm chất theo biên bản giám định của Vinacontrol số 160A-GA

Điều 6 hợp đồng mua bán do hai bên ký quy định rằng kiểm tra phẩm chất và số lượng do SGS Ấn Độ làm tại cảng bốc hàng là quyết định. Vì vậy, giấy chứng nhận phẩm chất do SGS Ấn Độ cấp tại cảng bốc hàng có tính chất quyết định, ràng buộc cả bị đơn và nguyên đơn. Tuy vậy, khi hàng về tới cảng đến, nguyên đơn (người mua) phát hiện hàng kém phẩm chất thì vẫn có quyền mời cơ quan giám định chuyên nghiệp đến làm giám định. Trong trường hợp này, nguyên đơn đã mời Vinacontrol làm giám định và biên bản giám định số 160A-G3 do Vinacontrol cấp, kết luận 2310 bao bột mỳ bị cứng, vón cục trước lúc bốc hàng lên tàu tại cảng bốc hàng